SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 606
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

Ч 1—2 (1098—99)

O LAVRADOR
ХЛІБОРОБ

КУРІТІБА, 1—7 Січня, 1954

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:

Річно: кр. 60.00
Піврічно: „ 35.00
Для Аргентіни: 25 пезів.
Інші краї: 4 ам. доляри.
Поодиноке число: кр. 2,00

Ціна оголошень

після умови.

РІК ВИДАННЯ XXXI

Веселих, Радісних Різдвяних Свят! Щасливого Нового Року!

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Ці слова вселюють в нашу душу радість, оновлюють її, огортають всю нашу істоту святковим настроєм. Славлячи день народження Сина Божого, ми глибоко усвідомлюємо собі нерушимість і непоборність Христової науки, вічної переваги добра над злом.

Сьогоднішніх лихих часів, коли повітні слуги Диявола встановили своє панування мало що не над половиною земної кулі, ми так само свято віримо в неминучість цілковитого знесення їхнього царювання і то в швидкому часі.

Темні сили розпростерли свою жорстоку владу і над багатостраждальною Україною, звідки вийшли ми, або наші батьки, чи діди. Серце стискається нам від болю, що на українській землі люди сьогодні не мають змоги вільно привітати один одного святковим—З Різдвом Христовим! Та вже недалекий той день, коли над цілим світом і зосібна над Україною знову переможно засяють ідеали християнства. В ім'я того дня варто жити, працювати, варто боротися.

В умовах Західнього світу ми вільно, як того вимагають наші стародавні традиції, святкуємо Різдво Христове. Величний Святвечір, за яким йде за вечерею з 12 страв, застає нас у тісному колі рідних, близьких і знайомих людей. Але, поглянувши довкола столу, помічаємо, що багатьох серед нас нема. Де вони?

Вони страждають під московською окупацією, вони до дна п'ють чашу гіркої долі, що тільки й можливе за варварського режиму, накинутого Україні комуністичним Кремлем.

Не вільно українцям на рідній землі піти й до своєї церкви, бо її там нема, а те, що є, існує лише, як прибудівка до ненависної держави, названої СССР. Саме Різдво вони змушені провести за тяжкою працею, глибоко ховаючи в собі свої справжні почуття й сподівання. Та не зважаючи на вкрай важкі умови існування, українці на своїй землі також непохитно вірять у прийдешню перемогу Христової правди, в своє цілковите визволення з під московської неволі. Бодай потайки, крючись від переслідувань здичавілого окупанта, вони один одному сьогодні також говорять—З Різдвом Христовим!—і в ці слова вкладають глибокий зміст, виплекану мрію.

Ми сьогодні, з великим нашим святом, тут, у вільному світі, маємо вітати далеко не лише самі себе! Перше наше привітання, перші й найкращі наші побажання понесуться за моря й океани, до вишневої але страждацької України, до поневоленого народу українського. Туди, насамперед, простягаємо свої руки, туди засилаємо святкове—З Різдвом Христовим!

Сьогодні, день Різдва Христового, є також днем радісної надії. І та надія нас ніколи не покидає. Не покидає нас ніколи й непохитна віра в цілковиту перемогу добра над злом. Ми переконані—може ще трохи часу й наші сподівання здійсняться. При Божій допомозі виборемо собі те, за що вже так густо пролито кров наших людей. Світле Свято освітлює нам шлях до мети, тому наші уста, як символ майбутнього щастя, урочисто промовляють сьогодні—

—З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Собор Святої Софії в Києві

ПОМОЛИМОСЬ

Помолимось за тих, що у розпуці
Помруть, відірвані від рідних хат.
Помолимось за тих, що у розпуці
Вночі гримуть волізні штаби грат,
Що душать жаль у невимовній муці!

За тих, кого веде на страту кат!
Над ними, Господи в небесній тверді
Простри свої долоні милосердні!

Юрій Клен

Всім своїм філія, всьому нашому членству, всій українській етнічній групі в Бразілії—веселих і радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового Року бажає Центральна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу

Українській Вільній Академії Наук, Почесному Товариству імені Шевченка, всім науковим та культурно-освітнім українським організаціям на еміграції—бажаємо щасливих, веселих, радісних Різдвяних Свят і великих досягнень у Новому—1954 Році.

Редакція „Хлібороба"

ЧИ ВИ ВЖЕ СКЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ НА 1954 РІК?

З нагоди Різдва Христового й Нового Року засилаємо свій найщиріший привіт усім бордним за волю України, усім своїм читачам, співробітникам, братнім середовищам і їх пресовим органам.

Від душі бажаємо Вам щастя, успіхів і перемог! Дружніми монолітними лавами крокуймо вперед до здійснення великої вимріяної мети, до світлого майбутнього!

Редакція „Хлібороба"

Обидві українські Церкви, їх Архипастирів, пастирів і вірних вітаємо з Різдвом Христовим!

Редакція „Хлібороба"

ДО ВІДОМА НАШИХ ЧИТАЧІВ

В зв'язку з Різдвяними Святами (за старим стилем) і днем Нового Року—наступне число «Хлібороба» вийде 10 січня 1954 року.

Разом з сьогоднішнім числом усі наші читачі одержать стінний Календар на 1954 рік. Роздрібна ціна цього числа разом з календарем—3 крз. Бажаючі можуть замовляти Календар окремо.

Редакція і друкарня «Хлібороба» не працюватимуть 1 та 7 січня 1954 р.

Високоповажним Панствам:
Івану Ширеві з дружиною, Юліянові Сисакові з дружиною, інж. Ярославу Сисакові з дружиною й донькою, Ґарольду Іеттеру з дружиною, Юрію Тамарському з дружиною і донькою надзвичайно вдячні за сердечні святкові привітання.

Зі свого боку щиро бажаємо Вам весело й радісно провести свято Різдва Христового, а в Новому 1954 Році домогтися здійснення всіх сподівань.

Олександер і Клавдія Ващенко

БОЇ В ІНДОКИТАЇ

Одною з перешкод, якщо не головною, були удари союзників, які не принесли блискучих успіхів, але напевно помішали пляни ворога.

Можливо, що ворог даватиме рішучий бій знову на кордонах Лясу, або й у Лясої та в країні Таї, щоб зліквідувати останній редут в Таї. Ворожі колони наближаються до недавно зайнятого варащутистами Дієн-Бієн-Фу, що його вже встигли союзники укріпити. Проте наміри ворога на цьому відтинку фронту—не відомі.

Тим часом франколяоські з'єднання здобули у гарячому бою форт Моунт Куа, 100 клм. на північний схід від Люанг-Прабангу, що його червоні тримали ще від часу минулорічного наступу на Лясс.

Союзникам вдалося відбити ворожий наступ на форт Жіньлок між Гавої і Гайфонгом. Ворог провадив наступ трьома батальйонами автономного полку ч. 42. Оборонці (150!) майже всі затинули, або були ранені, доки прийшла відсіч з Гайдуонгу. Одночасно тієї ж ночі місцеві ворожі частини в дельті Тонкіну провели менші напади на більшу кількість фортів, щоб розсіяти сили союзників.

З НОВИМ РОКОМ!

Прощай 53-ій, вітай 54-ий!

З одного часового етапу переходимо в другий. Підсумки і перспективи. Вчора й сьогодні...

Кожному з нас ясно, рік, що відходить,—не минув марно. Правда, довелося попрацювати дуже багато, часто при вкрай несприятливих умовах, але й досягнення маємо небуденні.

Минулого року, можливо, як ще ніколи досі, українська справа виросла й активізувалася в поважну міжнародню проблему. Дедалі все ширшим колам політиків і державних діячів вільного світу стає більш зрозумілим, що питання України ніяк не можна обійти, коли йдеться про встановлення міжнародньої рівноваги, про забезпечення сталого миру.

Ось чому сенат і палата представників найбільшої західньої потуги, США, почали займатися українською проблематикою. Навіть „Американський Комітет по Боротьбі з Большевизмом", здавна знаний зі своїх російських симпатій, змушений був вести переправи з українцями, відмовитися від КЦАБ'у. Ось чому на з'їзді українців Канади промовляли голова місцевого уряду та найчільніші державні діячі.

Не сиділа складши руки й наша остання [illegible] в Бразілії. Найце найкраще свідчить діяльна участь українців у святкуваннях сторіччя естада Парана. Українці цілий час святкувань вели перед і цим заслужили собі загальне признання від широкої бразілійської громадськости та урядових чинників. На українському святі сторіччя промовляв губернатор естада, п. Бенто Муньоз да Роша. В своїй промові п. губернатор виявив добру обізнаність з українською проблематикою. Українська преса всього світу (за винятком, звичайно, підсовєтської) відзначила успіхи нашої колонії в Бразілії й висловила нам своє признання. В 1953 році почав розгортати широку працю (особливо в ділянці рільничій та економічній) Хліборобсько-Освітній Союз, що невдовзі безперечно принесе відчутні позитивні наслідки для всього нашого громадянства.

Можна ще дуже багато говорити про досягнення, яких ми здобули спільними силами. Але то було в минулому році. Сьогодні ж нам застукав у двері рік 1954-ий. Що він нам принесе?

Принесе те, чого ми самі зможемо домогтися. Чим більше вкладемо праці, чим більше напружимо спільних зусиль, чим наполегливіше будемо йти до мети, тим осягнемо кращих і відчутніших наслідків для всієї нашої справи. Ото ж, все залежить від нас усіх, а відтак і від кожного зокрема. Хай здобутки минулого року будуть нам правити як заохочення, щоб цього року ми спромоглися на нові успіхи, досягнення, перемоги.

Вступаючи в 1954-ий рік ми одночасно вступаємо в новий етап наполегливої праці й боротьби. Раз так, нам нема чого журитися, чи безрічево роздумувати над тим, що може статися. Все залежить від нас самих. Ото ж, далі, неухильно й наполегливо будемо кувати собі краще майбутнє! Виходячи з таких настанов, щиро й з піднесенням вітаймо сьогодні один одного—

—З НОВИМ РОКОМ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ЧИТАЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ „ХЛІБОРОБ!"

UNIÃO AGRICOLA INSTRUTIVA
Assembléia Geral Extraordinaria
EDITAL DE CONVOCAÇÃO

De ordem do Snr. Presidente, e de acôrdo com a resolução da Diretoria desta União, fica convocada, na forma estatutaria — «ASSEMBLÉIA GERAL EXTRAORDINARIA» para as 9 horas da manhã, do dia 31 de janeiro de 1954. Pede-se o comparecimento dos Snrs. Delegados das Filiais, devidamente crendenciados.

Curitiba, 20 de Desembro de 1953.

Visto:
E. V. Kobylansky
Presidente.

Elias Horatchuk
2° Secretario

Важливе оголошення

31 СІЧНЯ 1954 року о 9-ій годині ранку відбудуться

Надзвичайні Загальні Збори

Хліборобсько-Освітнього Союзу.

Просимо всіх делегатів прибути вчасно, щоб без запізнень можна було розпочати засідання. Делегати мають зібратися в приміщенні Союзу, в Курітібі, вулиця Вісконде до Ріо Бранко 557.

Секретаріят Центральної Управи

Комітет по будові Храму УАПЦ в Парижі

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІ ВЛАДИКИ,

Всечесні Отці,

Дорогі Брати й Сестри!

В радісні дні свят Різдва Христового та Нового 1954 Року Благости Божої шлемо Вам всіх наші щирі привітання та побажання щастя, здоров'я, многих літ, сил для виконання Вашої важкої й відповідальної праці та успіхів!

В ці дні особливо сердечно вітаємо і дякуємо тим нашим Громадянам і Громадянкам, які вже внесли свою щиросердечну пожертву на величне діло всієї Української Еміграції—на будову Храму - Пам'ятника УАПЦ в світовій столиці, в Парижі. З приємністю стверджуємо, що всі українці, не зважаючи на свою конфесійну приналежність, оцінили вагу репрезентації перед культурним світом українського загалу, української Церкви й культури та вплачують свої пожертви.

Православні українці в Парижі, як колись Свята Родина, не мають місця, де б схилити голови перед Всевишнім і піднести до Нього свої молитви. Не маємо храму, не маємо пам'ятника в Парижі для таких постатей, як Блаженніший Митрополит Полікарп, Головний Отаман Симон Петлюра, Командарм ген. М. Омеляович-Павленко,—що їм доля судила в Парижі заснути вічним сном.

Велике діло будови Храму—Пам'ятника в Парижі—вже започатковане. Рік 1954 мусить бути роком, в якому б ми наближались до реалізації цього діла. Рік бо цей відзначає вся Україна, як рік започаткування боротьби проти поневолення Москвою. Коли ворог нищить наші Храми в Україні, коли ворог намагається серед усім світом довести, що він нашу Батьківщину міцно держить у руках ось вже триста років,—ми мусимо показати, що ще вже триста років ведемо боротьбу з ним всіми засобами.

Покажімо світові, що ми, мала частина народу, частина, що опинилась на чужині, але на волі,—вміємо користати з тієї волі й конструктивним чином заперечити ворожу руйнуванню в світу наших сил будуємо й розбудовуємо те, що ворог намагається знищити!

Пам'ятаючи святі слова: „Побудуй храм Мені, а ворота небесні відчиняться перед тобою", всі несіть ваші пожертви на будову Українського Храму в Парижі. Не забуваймо про це в дні святкової радости, не забуваймо про це, знаючи лиш свого сумління перед Народженим Христом.

Хто дає швидко,—той дає багато. Тому, складаючи святочні дарунки своїм рідним, не забудьте про дарунок на будову Храму УАПЦ в Парижі, бо це дарунок Новонародженому Дитятку Ісусові для прикрасу Його частих ясел, це дарунок і для України.

Христос Рождається!

П. Плевако
Голова Комітету

Адреса Комітету:

Président du Comité de Construction de L'Eglise Ukrainienne à Paris
P. Plewako

38, Avenue de l'Opéra. 38—Paris 2e
Tel. Opéra 71-71

Банкове конто (для всіх країн):

Comptoir National d'Escomptes de Paris
№ 87 289 Eglise Ukrainienne Orthodoxe Autokephale à Paris

ЦЕЙЛОН СКАСУВАВ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВО

Уряд британської колонії Цейлон ужив недавно рішучих кроків у напрямі повної своєї незалежності. Британський прапор було спалено на знак, що його більше не потрібно; британські гимни вилучено з усіх підручників і з загального співання, а також скасовано пост генерал-губернаторства.

Цей останній крок зроблено після того як генерал-губернатор, Лорд Соулбері, домагався поновлення попередніх змін.

Помимо того Цейлон далі залишається в Британській Спілці Народів.

З УСЬОГО СВІТУ

Москва. Колишнього міністра внутрішніх справ СССР, Лаврентія Берію та ще 6 його спільників „судив" совєтський військовий трибунал, головою якого був маршал Конєв. „Суд" відбувався при закритих дверях. Підсудні, як звичайно водиться в Москві, „признались" до своєї вини. Їх засуджено до розстрілу і вирок вже виконано.

Москва. Несподівано міністр закордонних справ СССР, Молотов, нібито прихильно відгукнувся на останню промову президента США, Айзенговера. Але Молотов дав їй таке тлумачення, що не відповідає думкам Айзенговера. Цими днями Москва повідомила, що вона просить відкласти зустріч міністрів закордонних справ 4-ох держав: США, Англії, Франції й СССР ще на три тижні.

Делі. Індія вирішила негайно посилити охорону своїх північних провінцій, що межують з комуністичним Тібетом. Останніми днями індійський кордон перейшло чимало комуністичних диверсантів, які вишколювалися в Тібеті. Серед них є й китайці й тібетці. В деяких диверсантів знайдено мапи, що на них північні провінції Індії та Бірми позначені, як комуністичні території.

Стало також відомо, що в Тібеті китайські комуністичні війська приступили до прискореного будівництва укріплень, аеродромів та брукованих шляхів. Цими роботами керують совєтські інженери. Вже наближається до кінця прокладення першої автостради в Тібеті, що лучить цю країну з Китаєм, та, через провінцію Сінзян, з Совєтським Союзом.

Голова індійського уряду, Неру, сказав, що він не вірить у відкриту агресію червоного Китаю щодо Індії, але, коли б така сталася, то індійський нарід героїчно поюватиме за свою незалежність.

Ханой. Ветмінські комуністичні війська, під командою Хо-Ту-Міна, знову вдерлися в країну Ляос. Кількість їх дуже велика і вони швидко просунулися вперед. Інтервенти вже захопили до своїх рук одне місто на кордоні з Тайланом. У Тайлані оголошено стан облога і місцеві війська посуваються до кордонів Ляосу, щоб бути готовими на випадок наступу комуністів на їх країну. Прем'єр-міністр Ляосу надіслав телеграму до ОН, в якій він повідомляє про новий акт нічим не прихованої агресії з боку ветмінських комуністів.

Війська французької співдружби народів готуються поставити рішучий опір дальшому просуванню ветмінських комуністів теренами Індокитаю. Закордонні спостерігачі прикладають, що недавно Хо-Чу-Мін виявляв свою нібито готовість розпочати мирові переговори, а сам, тим часом, готував нову агресію.

Пан-Мун-Жон. 23 грудня, згідно з умовами премір'я, закінчено опит тих полонених, що по війні в Корее не хочуть повертатися додому. Їх мають перевести в цивільний стан 22 січня 1954 року. З 22.500 китайських і північно-корейських полонених тільки 138 заявили про своє бажання повернутися додому і то більшість з них, як виявилось, є комуністичними агентами.

На засіданні так званої нейтральної комісії в справі військовополонених, представники комуністичних держав—Польщі та Чехословаччини, вимагали продовжити термін опиту полонених, однак, представники демократичних держав—Індії, Швайцарії та Швеції, відкинули цю пропозицію.

Берлін. Комуністичний уряд Східньої Німеччини заборонив одному лютеранському єпископові правити служби Божі на Різдво. Помітно також, що влада посилила антирелігійну пропаганду серед населення, зокрема серед школярів. Антирелігійні книжки здебільшого перекладені з російської на німецьку мову і видаються масовими накладами.

Белград. До так званої Дунайської комісії, крім Югославії, всі інші країни входять з поза залізної заслони. Югославія тепер домагається, щоб до цієї комісії було прийнято також Австрію.

Лондон. Черчіл дав сніданок совєтському послові в Англії, Малікову та його заступникові—Радіонову.

Англійський прем'єр розмовляв з совєтськими дипломатами протягом трьох годин. Зміст розмови не оприлюднено.

ТРИВОЖНІ ДНІ В ІНДОКИТАЇ

Індокитай переживає дійсно тривожні дні. Ще невідомо, як розгорнеться ворожий наступ великої осінньої офензиви, але він вже починається. Ворог наразі намагається розсіяти сили союзників малими акціями майже на всіх фронтах. Він подвоїв свої удари в дельті Тонкіну, він провадить напади на укріплені пости на півдні й на півночі П. Ворога 316 дивізія вже підійшла до укріпленого табору в Діен-Бієн-Фу і передні її частини вже обстрілюють табір. В цілому ворог концентрує на цьому відтинку 17.000 добре озброєних і першорядно вишколених вояків.

Союзникам це місто важливе як база партизанських операцій місцевих відділів Таї й тому союзники евакуювали Ляй-Чову, щоб скупчити сили в Діен, бо тут зручніше положення (ближче до Тонкіну) і звідси легше перешкоджати ворогові розгорнути наступ на Ляос.

Але 316 дивізія це лише мала частина сил ворога й коли більшменш ясно, де вона наступатиме, то зовсім невідомо, куди ворог кине основні свої сили.

Та проте не це найбільше тривожить Індокитай. Тривога переноситься сьогодні в політичну площину. В обличчі ворожого наступу треба з одного боку з'єднати всі сили, але з другого боку не слід експериментувати з політичними пересуненнями. А перше сьогодні в Індокитаю не є можливе без другого.

Прем'єр Там домагається, щоб створити негайно уряд національної єдности, до якого б увійшли й націоналісти. І це — правильно. Але з другого боку приступлення націоналістів означатиме домагання з їх боку соціяльних реформ і політичних потягнень в переговорах з Францією. І це правильно з боку націоналістів, бо без зміни дотеперішньої, в першу чергу—внутрішньої ситуації—не можна змобілізувати мас до боротьби. А саме весь дотеперішній режим Бао-Дая і не міг згодитись з націоналістами через розходження в соціяльних справах.

Тривожні дні ставлять питання, чи вдасться всі внутрішні й зовнішні справи полагодити без внутрішніх потрясень, які не сміють мати місця в часі ворожого наступу.

СОВЄТИ ЗАПРЯГЛИ ЛЬВІВСЬКИХ УЧЕНИХ

«Радянська Україна» повідомляє зі Львова про наполегливу працю львівських учених і композиторів, щоб «гідно зустріти» наказане Москвою «велике всенародне свято—300-ліття воз'єднання України з Росією», тобто роковини Переяславської умови.

В першій мірі для відзначення «знаменної дати» запряжено вчених—наукових працівників «Інституту суспільних наук Львівського філіялу Академії Наук Української ССР». Ці працівники підготовили до видання збірку наукових робіт, м. ін. доктор історичних наук, професор І. С. Свєнціцький написав роботу «Формування української літературної мови в XIV—XVII стол.», проф. М. С. Возняк запряг до «возєднавання» й Івана Франка у своїй роботі «Іван Франко як виразник прагнення українського народу до воз'єднання», кандидат економічних наук, В. П. Огоновський, укінці здогадався написати роботу на не дійсну тему п. н. »Братерська допомога російського народу в індустріялізації західніх областей України». В збірнику всього 20 робіт на подібні теми, крім збірника видавництво згаданого інституту видає велику монографію директора інституту суспільних наук проф. Івана П. Крипякевича «Богдан Хмельницький» (понад 30 друкованих аркушів) і брошуру про... історичні зв'язки Західньої України з Росією до середини XVII стол."

Не відстали від „знаменної дати" і львівські композитори: „заслужений діяч мистецтв" композитор Остап Люлкевич написав за своїм лібрето оперу „Олекса Довбуш", композитор Козак закінчив хор на слова Валентина Бичка „В одній сім'ї" і кантату на слова Платона Воронька „Воз'єднання" і вкінці „заслужений діяч мистецтв" композитор Микола Колесса написав хор... „Переяславська Рада".

ЗАМІСТЬ ЮДІНА —МИРОШНИЧЕНКО

Згідно з повідомленнями з Берліну, одержаними в Західній Німеччині, совєтський уряд відкликав політичного радника совєтського посольства Павла Юдіна і на його місце призначив Б. Мирошниченка.

ЗМІНА В РЕДАКЦІЇ „АМЕРИКИ"

В редакції католицького щоденника „Америка" в Філядельфії, через непорозуміння з католицьким духовенством, прийшло до змін: від редакції відійшли д-р Гр. Лужницький і д-р Мидловський. В. Кранців, що був в адміністрації, переходить до редакції, де відповідальні пости переймають Є. Зиблікевич та Пасічняк.

* Одним із найшвидших мешканців моря є морський кінь, який перепливає 132 км. на годину. Ще більшу скорість осягають деякі раби.

НАУКОВЦІ РОЗ'ЯСНЮЮТЬ СУТЬ РОСІЇ

Успішні радіо-телевізійні виступи проф. Смаль-Стоцького, адм. Менца та інших

Проф. Роман Смаль-Стоцький, адмірал Менц, д-р Драсковіч та інші зацікавлювали недавно на фрумі Джорджтаунського університету низку радійових і телевізійних виступів, темою яких є: „Що таке Росія", з попередженням, щоб поняття Росії не ототожнювати з поняттям Совєтського Союзу. До участи в дебатах був запрошений теж д-р Сергій Якобсон, але він відмовився, хоч мав на це дозвіл свого зверхника, д-ра Гріффіта, голови відділу законодавчих студій в Конгресовій Бібліотеці. Проф. Смаль-Стоцький в своєму виступі обговорив свою книжку „Національні проблеми Совєтського Союзу", описав—користуючись мапою — всі неросійські національності СССР і полемізував з пр ф. Якобсоном, звертаючи увагу на такі несвідомлені твердження в книжці Якобсона „Національні рухи всередині Совєтського Союзу", як, наприклад, те, що Українська Католицька Церква є відгалуженням російської Православної Церкви. Проф. Стоцький назвав комуністів та імперіялістичних російських емігрантів головним джерелом фальшивих інформацій про Совєтський Союз. Незначайно добре враження робив на телевізійні виступи адмірала Джоржа Менца в Американського Комітету для визволення від большевизму. Адм. Менц говорив про протибольшевицьку боротьбу українського народу, про Українську Повстанську Армію, стверджуючи рішучасно відсутність антибольшевицького реваншизму в етнічній Росії. Заклики до єдности большевицьких пропаганди після смерти Сталіна схарактеризував адм. Менц, як доказ свідомости і признання Кремлю, що він не може покластись на поневолені неросійські народи. П. Драсковіч солідаризувався з твердженням проф. Смаль-Стоцького і адм. Менца щодо життєвої важливости поневолених Москвою неросійських народів для безпеки Зєднаних Держав, звернув увагу на нігальне значення для Америки й вільного світу націоналістичних рухів поневолених Москвою народів та підкреслив, що не тільки комунізм, але в однаковій мірі й російський імперіялізм є ворогом та загрозою для вільного світу. Ця дискусія буде повторена через радіо-телевізійні станції цілої низки інших міст і стейтів.

* Як бачимо з історичних дат, більшість воєн починалась літом. Велика війна в 1866 почалась 14 червня, Французько-німецька 1870 р.— 19. липня, друга балканська війна 2—серпня, еспанська громадянська війна—18. липня 1936 р., китайсько-японська війна—13. серпня 1937 р., врешті перша велика світова війна—2 серпня 1914 р., друга ж світова війна 1. вересня 1939 р.

Святкування сторіччя Парани

Президент Жетуліо Варгас у Курітібі

Починаючи з серпня місяця в столиці штату Парана—Курітібі відбуваються урочисті святкування 100 річчя емансипації.

На протязі цього часу скликалося чимало наукових з'їздів, конференцій, на яких відзначено великі досягнення штату.

На величезній площі Тірадентес побудовано сцену, на якій щовечора виступали мистецькі колективи різних етнічних груп. Населення Курітіби ознайомилось з художньою народньою творчістю українців, поляків, німців, чистю українців, італійців, сирійців, голяндців, ліванців, французів, португальців, англійців. Всі етнічні групи показали також свої народні строї.

Святкування дійшло кульмінаційної точки в день 18 грудня, з приїздом президента республіки, п. Жетуліо Варгаса, в супроводі віцепрезидента, п. Кафе Фільо та великої кількости політичних, господарських та військових високих достойників.

Пан Жетуліо Варгас, прибувши до Курітіби, вранці прийняв параду поліції. По обіді президент республіки брав участь у відкритті пам'ятника першому губернаторові Парани, Захаріясу де Гоіс е Васконселосу, якого встановлено на площі Захаріяс.

Всі центральні вулиці Курітіби були переповнені населенням, яке вітало достойних гостей.

Намічена на цей день парада етнічних груп, через сильну бурю та дощ, була перенесена на наступний день.

О півночі в цілому місті заграли сирени, забили дзвони, відзначаючи дату емансипації Парани.

Перед мікрофоном виступив президент республіки. В своїй промові п. Жетуліо Варгас відмітив великі досягнення штату, як в економічній, так і в культурній ділянках, та побажав дальших успіхів.

19 грудня було відкрито пам'ятника на площі 19 де Дезембро на честь цієї історичної дати, після чого почалася загальна парада.

Перед трибуною, де зайняли місця президент республіки, віцепрезидент, губернатор штату та інші високі достойники, першою була парада федеральних військ, далі наближаючи в різнокольорових строях етнічні групи.

Українська група пройшла під оплески присутніх. Попереду колони їхав віз зі збіжжям, на якому сиділа в українському строї жінка з дітьми, тримаючи сніп пшениці, за возом ішли діти та молодь, одягнені в різні українські строї, з квітами в руках.

Все населення Курітіби, а також безліч прибулих гостей з усього штату, довго пам'ятатимуть ці величні святкування.

Згідно з постановою естадуального уряду, святкування сторічного ювілею Парани продовжено до 29 березня 1954 року.

СОВЄТСЬКЕ ЗОЛОТО НА ЗАХІДНІХ РИНКАХ

В останньому часі на західніх ринках, зокрема у Франції і Америці, завотовано значне подешевіння золота. В деяких випадках ціни золота на вільному ринку впали до офіціяльного курсу.

Ця знижка спричинена доплином великої кількости совєтського золота на західні ринки. Скільки цього золота кинули совєти на Захід—точно не відомо. Деякі фахівці запевняють, що совєтського золота прийшло до 100 тонн, інші твердять, що не більше як 10 тонн.

Дехто хотів у цьому факті бачити намагання СССР дезорганізувати західні ринки, одначе ця гіпотеза безпідставна, бо доплив золота може лише скріпити валюту західніх держав, а цим самим і цілу їх економіку.

Совєти примушені платити золотом за товари першої потреби, бо не мають для цього відповідної кількости девіз. А недостача продуктів широкого вжитку в СССР така велика, що для їх придбання совєти втрачають свої запаси золота.

Чи Ви вже вирівняли передплату за 1953 рік?

Український виставочний павільйон

Величезний успіх. Найбільша кількість відвідувачів. Заслужена слава. Візита губернатора. Дон Педро Гастон Орлеанський-Браґанса. Картини майстрів мистецтва. Чудові вишивки. Комбіновані вироби з дерева й соломи. Стенд книжок. Величезне чергове досягнення української колонії.

Курітіба все ще святкує сторічний ювілей естада Парана. Останніми днями, згідно з пляном урочистостей, відкрито велику виставку, на якій є український павільйон.

Дуже багато відвідувачів приходить подивитися виставку і найбільше їх іде до українського павільйону. Експонати, виставлені на показ нашою колонією, притягають до себе увагу не тільки мешканців Курітіби, а й численних гостей, що прибули на святкування з різних місцевостей Бразілії. Мистецькі твори й вироби наших людей уже завоювали собі заслужену славу та популярність серед широкої бразілійської публіки.

На виставку загостив губернатор естада Парана, п. Бенто Муньоз да Роша. Він виявив своє велике зацікавлення українськими експонатами й просив перевезти їх на виставку кави, що днями відкривається в Курітібі.

Того дня, коли нам випала нагода побувати на виставці, нашу увагу звернув на себе один з відвідувачів. То був доволі високий чорнявий пан у сірому цивільному костюмі. Він уважно придивлявся до кожної речі: книжок, численних вишивок, різблень по дереву, одоб хатнього вжитку. Особливу ж зацікавленість виявив до картин (образів) — оригінальних робіт українських мистців, які живуть у Бразілії.

Ходив той пан у супроводі свого секретаря, мило розмовляв з представниками української колонії—черговими в павільйоні.

Під кінець відвідин йому подарували популярну книжку в еспанській мові про боротьбу українського народу за своє визволення. За подарунок щиро подякував і дружньо попрощувався усім присутнім, попростував до дверей.

На виході йому подали Пам'ятну Книгу для розписки. Й сторінки збагатилися новим, чітко написаним ім'ям:

—Дон Педро.

Оте ж, повне ім'я цього пана — Дон Педро Гастон Орлеанський-Браґанса, він є правнуком останнього бразілійського імператора.

Чим же український павільйон притягає до себе маси відвідувачів, у чому полягає його успіх?

Для кожної виставки треба не тільки дбайливо, а художнім смаком дібрати належні експонати, а й уміти вигідно їх поставити. З цими обома тяжкими, дуже відповідальними завданнями зразково впоралися всі ці, які працювали при Українсько-Бразілійському Комітеті, як і Комітет у цілому.

Коли заходив до українського павільйону, відразу відчував своєрідну гармонію від усього того, що тут виставлено для огляду відвідувачів. Жодна річ у павільйоні не виглядає зайвою, жодна річ не випадає із загальної ідеї, із загального стилю оформлення.

Український павільйон розташовано в двох великих суміжних залях і в прохідній кімнаті між ними. Всі ці приміщення для відвідувача становлять ніби єдине ціле, хоч кожне з них має своє особливе призначення. Вірніше буде сказати—вони доповнюють одне одне.

Ви відкриваєте двері. Проти вас висить чудова картина—українська церква над озером—робота нашого знаного маляра Дмитра Васильовича Ізмайловича. Його картин тут є 18 і вони справді гідно прикрашують павільйон.

Ім'я Ізмайловича широко відоме в Бразілії. Живе він тут з 1927 року. Щороку виставки його праць відбуваються в столиці Бразілії—Ріо де Жанейро. Знають нашого мистця по виставках у Баї, Пернамбуко, Мінас Жераїсі, Сан Павлі. Для Курітіби він є почесним гостем, де вперше демонструє свій доробок. Місцеві бразілійські мистці подовгу затримуються біля картин Ізмайловича. Є їм на що подивитися, є в кого повчитися.

Дуже гарно виконано золотими фарбами образ Мадонни у візантійському стилі. Не менше вражає своєю силлаєю пелюстку, що сама високочила високо вгору з бутону розкішної тропічної квітки.

Ми, українці, по праву пишаємось своїм талановитим мистцем, який за часів вільної України працював у Київській Академії Мистецтв, де мав своїми вчителями таких видатних майстрів пензля, як брати Кричевські, Жук, Бурачек та графік Зарицький.

В павільйоні виставлено також кілька праць здібної учениці п. Д. В. Ізмайловича—Марії Маргаріди.

Вже вдруге на великих виставках дебютує молода українська малярка Таня Тамарська. Виставлені нею праці милують зір своїми м'якими тонами. Малюнок у Тані Тамарської завжди виразний, ніби живий. Кожному зображенню вона додає певну деталь, що робить малюнок красивим і правдивим для ока. Ось, наприклад, квіти. Але на їх пелюстках ви бачите срібло роси. Тому ви довше зупиняєтеся біля картини, бо справді ніби відчуваєте перед собою живі рослини. Темні борозни від сакей на тлі сліпучого снігу—переносять глядача з українське середмір'я. Багатство грайливих фарб на узліссі, а в них потопає маленька церковця—таким є образок із Сяноччини.

В особі панни Тані Тамарської ми безперечно маємо здібну оригінальну малярку. А перед нею ще ціле майбутнє!

Українське народне мистецтво найбільше представлене вишивками. Споглядаючи їх, перед нами проходить Київщина, Буковина, Гуцульщина, Бойківщина, Лемківщина... Гарні, соковиті узори майстерно переведені на тканині. Не одна жінка не одну невиспану ніч'ку провела над тими вишивками, щоб гідно заманіфестувати українське ім'я на урочистих святкуваннях сторічного ювілею Парань. Правда, впадає в очі недостатня кількість вишивок з Придніпрянської України, зокрема з Полтавщини, але годі в далекій Бразілії зібрати вдосталь все те, що має наш високообдарований нарід.

Гарне враження справляють два вишиті українські священицькі фелони.

Надзвичайно вдалі комбіновані вироби з дерева й соломи. Тарілки, касетки, коробочки, скриньки... Їх багато і виконані вони в різних тонах, різними способами. Для цих виробів так само характерна жвавість фарб, що є дуже виграшним фактором для приємного зорового сприйняття.

Побільшена зацікавленість бразілійської публіки українськими виробами й виробами з дерева та соломи, підказує нам думку про те, чи не варто було б організувати в Курітібі постійний продаж цих річей? З приємністю зазначаємо—вже багато експонатів розкуплено бразілійським населенням.

У павільйоні маємо й речі хатнього побуту: ліжко з українською постіллю, вишите взуття, ножики для розрізання книжкових сторінок тощо. Явно бракує керамічних виробів.

Окремо треба сказати про книги. Їх є чимало й вони цікаві. Маємо літературу про Україну в різних мовах. Маємо історичні, шкільні, наукові твори, а також красне письменство та політичну публіцистику. Стенд з книжками виглядає дуже поважно й кожного переконує, що українська нація—нація великої культури, вона може змагатися в інтелектуальній ділянці з найпередовішими державними народами світу.

Звичайно, навіть у поширеному репортажі, всього не в стані переповісти, що є в українському павільйоні. Недарма він користується найбільшим успіхом на виставці, недарма про нього сьогодні говорить уся Курітіба.

Поза всяким сумнівом, павільйон української колонії Парани на виставці в Курітібі перетворився в наш черговий великий успіх.

Л. Літ

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

о. протопр. Ф. Кульчинського

Січень 1954 р.

3. Неділя. Рання й св. Літургія. Віла Ґваіра
7. Різдво Христове.
3 год. рано—Всенічна й св. Літургія—Віла Ґваіра.
7.30 рано св. Літургія—Марцейс.
8. С'бор Пресвятої Богородиці.
8.30 Рання й св. Літургія—Віла Ґваіра.
9. Субота. 19 год. —Вечірня. Поята Гроссе.
10. Неділя. 8.30 Рання й св. Літургія Поята Гроссе.
14. Новий Рік. св. Василія Вел.
8.30 Рання св. Літургія—Віла Ґваіра.
17. Неділя. 8.30 Рання, св. Літургія Марцейс.
18. Понеділок. Навеч. Богоявлення.
год. 19. Вечірня, освячення води Марцейс.
19. Водохреща. Богоявлення Господнє.
4 год. рано Всенічна, св. Літургія, освячення води — Віла Ґваіра.
23. Субота,19 год. Всенічна С. Каєтано
24. Неділя. 9.30 св. Літургія, освячення води — С. Каєтано
30. Субота. 19 г. Всенічна
31. Неділя. 9.30 св. Літургія
По Службі Божій молебень з нагоди річниці Державности. Від 12 год. фіста на площі при Українській вулиці.

• В Бірмінгем, Англія, відбулася виставка псів, на якій виставлено нову їх породу. Ті пси вирізняються тим, що зовсім не бреш'ть. Є вони мішанцями т. зв. „ціні-ціа" і вожків. Надаються вони спеціяльно на сторожів: не брешуть, не зраджують перед злочинцями своєї присутности, а непомітно кидаються на них і кусають.

УВАГА! УВАГА!
ПОРТО АЛЕГРЕ

В неділю, 10 січня 1954 року, о 12-й год. дня відбудуться

РІЧНІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу міста Порто Алеґре.

В разі непогоди Збори будуть перенесені на 17 січня.

На порядку денному—вибори нової Управи Філії та інші важливі питання.

Прохаємо всіх членів Філії вчасно з'явитися на Збори.

Управа Філії ХОСу м. Порто Алеґре

УВАГА КУРІТІБА І ОКОЛИЦІ!

9. січня 1954 р., в суботу, о годині 20,30 в залі Народнього Дому на Віла Ґваіра, в Курітібі, балетний гурток п. Анатолія Кушніра, при місцевій філії Х. О. Союзу, влаштовує свій перший

Концерт

українських народніх танків.

Запрошуємо все громадянство з Портову і з усіх околиць Курітіби прибути масово на цей перший концерт нашого молодого гуртка.

Управа філії

ФОТОГРАФІЧНИЙ ЗАКЛАД
ВЛАНСЬКОГО
(Antigo FOTO EIDAM)
Praça Rui Barbosa, 602
АПУКАРАНА
Виконує всі роботи в фотографічному штуці. Шановним клієнтам—передплатникам обслуговуємо найкраще!
ЗАЙДІТЬ НЕ ПОЖАЛЕЄТЕ!

6 січня 1954 року, в передодень Різдва Христового (за старим стилем), в приміщенні будинку Курітібської Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу, при вул. Вісконде до Ріо Бранко ч. 557, відбудеться

Спільний Свят-Вечір

Бажаючі взяти участь у спільній святковій вечері мають попередньо записатися у відповідних відпоручників. Запис провадять п.п: М Оріховський, М. Квасниця, С. Решетник, О. Ващенко.

Урочисті збори

Української Вільної Академії Наук у США, присв'ячені 35-річчю заснування Української Академії Наук у Києві

(Закінчення з попереднього числа)

Ці обставини спричинили розвиток господарства на Україні і появу цілого ряду підприємств. Поміщицьких маєтках постали цукрові фабрики. В 70-х роках з'явилось кілька металюргійних заводів—які в той час звалися „високими печами". У 80-х рр. почала їх тесно розвиватися текстильна промисловість: виробляли шовк, сукно, полотно, панчохи, бавовняні вироби. Належали фабрики великим поміщикам і працювали на них кріпаки, часом до 1000 осіб. Були й невеличкі майстерні. Частина фабрик належала промисловим компаніям, купцям, навіть духовним особам. Промислові компанії були зв'язані з торговельними колами Східньої Европи. Спровина частинно надходила з місцевого кріпацького господарства, частково довозилась з-за кордону. Кваліфіковані робітники також приїздили з Австрії, Німеччини, Голяндії. Часом до 30% робітників було жидівського походження.

Ринок української промисловости був широкий—і внутрішній, і зовнішній. Товари йшли до Польщі, Білорусі, Москви. Чимало товарів йшло до Болгарії, Валахії, а інколи навіть і до західньо-европейських країн, куди відправляли полотно, порцеляну, фаянс.

Давши огляд розвитку промисловости на Правобережній Україні в XVIII столітті, проф. Оглоблин сказав, що на цьому інтенсивному розвитку тяжко відбилася криза в Польщі, коли збанкрутувало багато банків.

ПРИВІТАННЯ

Після доповіді було зголошено привітання Уповноваженого Української Національної Ради д-ра С. Витвицького, який не міг особисто прибути, бо днями виїздить до Европи. Д-р Витвицький підкреслив значення об'єднання українських інтелектуальних сил і побажав успіху праці Української Вільної Академії Наук.

Д-р І. Гольдман привітав збори, як грузинський науковець і сказав, що він, як економіст, з великим інтересом слухав доповідь проф. Оглоблина. Д-р Гольдман розповів що в Америці високо цінять українського ученого проф. Туган-Барановського, який був одним із фундаторів Української Академії Наук у Києві. Проф. Туган-Барановського вважають одним із фундаторів сучасної теорії вільного підприємства і виробничого циклу. Д-р Гольдман сказав, що на одних зборах американських учених, де говорили про праці Туган-Барановського, він розізнав, що Туган-Барановський був українським ученим.

Проф. М Чубатий виступив з привітанням від Наукового Товариства ім. Шевченка і сказав, що він щиро вітає саму ідею заснування Київської Академії в бурхливі революційні часи. В Українській Академії Наук виявились титанічні сили українського духу; за короткий час були створені надзвичайно цінні речі.

ТОВАРИСЬКИЙ ЧАЙ

Після зборів відбувся товариський чай, під час якого був ряд цікавих виступів, здебільшого спогадів про минуле Академії.

Проф. В. Порський розповів про свого учителя Вадима Львовича Модалевського, який брав участь у виробленні проєкту Академії. Це був великий знавець української старовини і відданий колекціонер. Також він згадав про Ореста Левицького, який працював як учитель гімназії, але виявив себе як талановитий дослідник-історик. Тепер, у черговому випуску «Аналів Академії» буде передрукована праця О. Левицького про соціялізм на Україні.

Проф. Д. Горняткевич говорив про значення діяльности УВАН у США.

Д-р Ржепецький зупинився на історії української науки, сказавши, що перша українська наукова інституція постала в Острозі.

Проф. Базілевич тепло говорив про ролю об'єднання українських інтелектуальних сил і висловив побажання видати історію Української Академії Наук. Він закінчив свій виступ словами: «Віват Академія!»

Проф. В. Завітневич розповів про один епізод, що був характерним прикладом поведінки українських вчених, які не гнули своїх ший перед комуністичними загарбниками. В 1928 році до Києва приїхала комісія з Харкова, яка мала підпорядкувати Академію Наркомосвіти. Одне з перших питань, що поставив член комісії Наркомосвіти, Озерський, перед групою українських учених було таке: «Як відбилась методологія Маркса на вашій праці, товариші—академіки?» Тут підвівся К. Г. Воблий, учень професора Туган-Барановського, і сказав: «Ви питаєте, як відбилась методологія Маркса? — Ніяк, бо я її не поділяю!»

Пан В. Косаренко - Косаренко згадав ряд моментів зв'язаних з роботою академії.

Інж. К. Туркало розповів про свої зустрічі з академіком А Кримським, який був основою Академії.

Д-р С. Демидчук згадав, що В. Антонович і М. Драгоманов були першими, що принесли українську науку до Америки. На науковий конгрес в Чікаґо вони принесли свої папери, які були там зачитані.

Проф. М. Єфремов сказав, що недавно був на геологічному конгресі в Канаді. Коли там довідались, що Єфремов—учень В. Бернадського (першого Президента Української Академії Наук), то це викликало великий інтерес, бо Бернадський є ученим світової слави. Українська Академія Наук мала серед своїх членів кількох учених світової слави.

Проф. Л. Чикаленко розповів про свої зустрічі з проф. В. Бернадським у Петербурзі і в Празі, а також про академіка А. Кримського, який був великим націоналістом. Також він згадав про Макаренка, який був одним з директорів Ермітажу, а після революції зразу ж приїхав на Україну, щоб працювати в Академії.

Ю. Девич сказав, що Українські вчені, що лишились в Києві під навалою большевицької татарви, багато зробили для української культури. Більшість учених, що були на тому засіданні, де було вирішено лишитися в підсовєтській Україні, пізніше заплатили за своє рішення життям. Обов'язок тих, що тепер є у вільному світі—шанувати їх пам'ять і написати історію Української Академії Наук.

Проф. Оглоблин сказав, що він зв'язаний з Українською Академією Наук уже 30 років. Тепер на Україні уже виросло нове покоління, що з нього складаються співробітники і члени Академії. Їх виховала теперішня доба, але вони лишилися українцями. Та молодь повинна говорити і писати не те, що думає, але в їх душах лежить любов до Великої України.

Проф. М. Чудинів згадав, що проф. Макаренко був ліквідований дуже скоро після того, як на похороні Д. Щербаківського сказав: «Його знищили чекісти». Промовець сказав, що він підбирає матеріяли про те, що зробила українська наука для світової науки і відзначив, що зокрема українські математики багато вклали у розвиток математичних наук. Тепер на Україні учені далі працюють для блага української науки.

Проф. В. В. Дорошенко зазначив, що трудно сказати, яку саме дату треба вважати початком української науки. З XVIII століття почалося інтенсивне збирання матеріялів з українознавства. В XIX столітті українські вчені почали писати українською мовою. На Східній Україні—П. Куліш, на Західній—Головацький.

Проф. Ветухів згадав тих учених, що відійшли. Він сказав, що ведано перечитував матеріяли про заснування Київського Наукового Товариства в 1907 році, секретарем якого було призначено—як сказано в тих матеріялах,—молодого ученого Д. Дорошенка.

Проф. Ветухів сказав, що він радий бачити на святі численну родину, що гуртується тут коло Української Академії вільного світу.

Окрема ґратуляція

Коли вже готували до друку сьогоднішнє число „Хліборобa", вирішили ще раз перевірити, чи нам склали святкові привітання, чи ще не пропустили когось? Виявилося—перевірка та не була зайвою. Пишучи тисячі рядків тексту й видаючи календаря, ми випустили зі свого поля зору теренево близького сусіда, а саме прудентопільську „Працю", її редакторів та співробітників. Звичайно, з подібним недоліком не примирилися і взялися негайно направити справу. Самі подумайте, „Праця", на своїх сторінках, стільки уваги приділяє „Хліборобові", зокрема моїй скромній особі, а тут виходить святкове число і ми про неї а ні звука! Було б не тактовно, не коректно, не відповідало б загальноприйнятим правилам чемности. Виходячи з усього цього, „Праці", хоч і на задвірках, а таки почуваємось до милого обов'язку приділити окреме місце.

Отже, почнемо її зараз ґратулювати.

Насамперед, за що? Тут довго думати не доводиться. Варто взяти лише до рук будь-яке число названого часопису. Як раз перед нами лежить 49-те. Розгортаємо його й натрапляємо на статтю „На маргінесі протестаційного віча в Курітібі", пера широкозаного всій нашій громадськості пана „Присутнього". Зверніть лишень увагу, яка сміливa й суспільно вироблена людина той „Присутній"! З цілковитою відповідальністю за все ним сказане, взяв і підписався повним своїм ім'ям та прізвищем!

Сама стаття, нема чого гріха таїти; винятково розумна, навіть повчальна. Дарма „Праця" в передовій пише: „До речі, Прудентопіль глуха, забута закутина..." Той вираз не можна брати за щире признання редакторів про їх значіння або можливості. Стаття „На маргінесі..." зраджує зовсім протилежне — прудентопільська „Праця" є новим світочем в ділах і поведінці людей, а всім відомий „Присутній", на її сторінках, виробив новий правильник до того.

Розглядаючи мій виступ у справі голоду, стаття починається з твердження, що при прилюдних виступах промовцеві не можна закладати руки назад. Досі ж, наприклад, в усіх клясичних ґімназіях, скажімо Европи, водилось так: коли учня викликають розповісти на пам'ять вірш або уривок з оповідання, він стає обличчям до цілої кляси і руки бере назад. Тепер же п. „Присутній" з „Працею" вважають таку позу майже непристойною. Що ж, доведеться міністерствам освіти й академіям усього світу дати вказівки—змінити це правило поведінки так, як того вимагають панове з Прудентополя.

Згадана стаття не дозволяє промовцеві також робити два-три кроки вперед і назад по сцені. Зрештою ж таки лектори (в тому числі й клясичних ґімназій) всього світу досі до такого способу дуже часто вдаються. Кожному з них конче потрібно надіслати наказ п. „Присутнього".

Суворо засуджується нарешті і рівний тон промовця. Теж новина і то не абияка! До сьогодні в школах, університетах і на громадських академіях, рівний тон лектора, доповідача або промовця вважався лише ознакою доброго виховання. Тепер же і рівний тон, за „Присутнім" та „Працею", треба кинути десь до архіву історії.

Прочитавши все це, я вже зробив для себе належні висновки. Іншим разом, коли доведеться виступати перед аудиторією, виструбну на сцену, вивду ніць, почну бити ногами об підлогу, руками рвати собі волосся (лише наперед одягнуту перуку) і несамовито кричати. Що кричати? Та хоч би й написане „Присутнім": „... дуже успішно переведеному гимені... посвяче... доповідник не впадав у патос, не намагався викликати своїми коментарями еманцій слухачів, його реферат спричинив на присутніх приголомшуюче враження саме своєю страшною, подавлюючою об'єктивністю".

Ви зрозуміли щонебудь? Я—ні. „Успішно, гимені, посвяче, приголомшуюче враження й страшна подавлююча об'єктивність"— все це звучить, як у дитячій забаві: „Ена бена рест-квінтер квантер жест". Не мова, а заклинання ворожбита. Але чого можна більше вимагати від людини, коли вона говорить, чи то пак, в даному разі пише „в емоційному зафарбленні"? Коротше кажучи, „Присутній" вимагає від доповідачів на академіях перетворюватися в анахронічних чаклунів, що колись сіяли темряву по селах. Принаймні для своєї статті він добрав вираз цілком у їхньому дусі.

„Присутнього" дивує, чому А. Височенко, в своїй книзі „СССР без маски", лише, що хліб та тропні опухлому візникові в Погребищі дав комсомольській відьможа К., а Ващенко в доповіді сказав, що то він зробив?

А Височенко писав не про себе, а про відьможу К., тому в згаданому розділі книги не має цілкого значіння те, що він, Височенко, зробив. Я ж, у спогадах, нічого не говорив про К., тому сказав лише про свій власний вчинок. На ту подію натрапили дві особи і обидві вони віддали голодній людині все, що мали з собою. Коли б при тому були ще інші особи, вони зробили б так само, хіба що за винятком п. „Присутнього", якому видно не до вподоби „діло милосердя".

Автор „На маргінесі..." твердить, що при вигляді божевільних жінок, які б'ють своїх дітей, кожна людина може зарезгувати по своєму. Однак, він вважає чомусь „цнічним" моє запитання до фахового лікаря—чи можна так жінок знову повернути в нормальний стан? Це запитання, гадаю, було продиктоване найкращими гуманними, людяними почуттями. А, як би реагував у даному випадкові п. „Присутній"? Згідно з характеру його писаня, він би підбіг до міліціонера, що супроводжував збожеволілих жінок і роздираючи груди, на цілу вулицю закричав би:

—Мерщій забирай і жене, бо інакше я потраплю на еміграцію і тоді напишу в прудентопільській „Праці" статтю „На маргінесі протестаційного віча в Курітібі"!

Творець „На маргінесі..." робить далі просто геніальне відкриття: „... п. Ващенко не був жертвою голодового страхіття..." Таким чином він рушився, що чи не вмер у 1933 році. А ви, пане, хіба вмерли тоді? Коли так, то розкажіть, будь ласка, як це ви, по 20-ти роках своєї фізичної смерти, опинилися в співробітниках прудентопільської „Праці"? Адже вона, все-таки, перебуває на грішній землі, а не на світному небі. Людям буде безумовно цікаво послухати таку бесідку.

Не менш геніальне і друге відкриття „... що ж писав журналіст Ващенко до преси про ті факти, які бачив і про які був за своїм фахом зобов'язаний писати? В якому світлі він представляв трагедію українського села?"

Оце так вступуєш „Присутній"! За вами виходить, що совєтська преса аж так добровільно стається до українських селян, що навіть забов'язує своїх працівників висвітлювати цілу недолю! З подібними міркуваннями дуже легко дійти до того, що, за совєтською ж пресою, навіть кати Сталіна „найбільшим другом українського народу"!

Винятково цікавих є висновок автора „На маргінесі...", що в моєму виступі: „... брак найменшого емоційного зафарбелення трагічних епізодів справив на присутніх враження якогось прикрого здивування, межуючого з обуренням".

Як усім відомо, цей клі виступ відбувся не десь у тоталітарній державі, а у західній демократичній Бразілії. Отож, кілька сотень присутніх на академії мали цікавину змогу відразу виявити, за твердженням п. „Присутнього", своє „обурення". Якже вони його виявили?

По закінченні промови залунали доволі рясні оплески. Очевидно, це треба вважати спокійним „обурінням" аудиторії? Федеральний поліц. п. д-р Фірмен, у своєму виступі зокрема відзначив мої спогади. То теж вияв лютого „обурення"? Нарешті, по закінченні виступу, ціла група присутніх на залі людей підійшла стиснути мені руку. В даному разі маємо вже вияв масового „обурення", чи не так, пане автор? Виступ у цілому надруковано в „Хліборобі", отже він не для кого не становить собою таємниці. Цей же виступ повністю, без всяких змін, „висвітлив на сторінках одних із розповсюджуваних українських часописів на еміграції—канадійський „Новий Шлях". Редакція названого часопису так само, за висновками „Присутнього", діяла виключно з мотивів свого величезного „обурення" моєю промовою?

Як бачите, автор „На маргінесі..." з ким і прудентопільська „Праця" відкрили всім нам очі на те, з чому саме має полягати людське обурення. Що ж, подякуймо їм за „науку".

Стаття п. „Присутнього" в прудентопільській „Праці" прирощена ще таким висновком: „... на тлі всього почутого і побаченого під час віча, настирливо вимальовується дебела постать п. Ващенка."

Ото ж, я йому заслонив ціле віче в Курітібі!

Пишучи саме ці рядки ви, п. „Присутній", надаємо нам з своїх уяві стародавню кавказьку легенду, що в ній оповідається, як Демон, захопившись християнкою Тамарою, сказав останній: „Твоя постать заслонила мені цілий світ"?

Раз так, то дякую вам за порівнання мене з християнкою Тамарою! Бо, одверто кажучи, Демона я не люблю. І то незнаково, чи з Кавказу, чи з інших місцевостей.

Здається на цьому ми вже зупинялися в нашого обов'язку сирного ґратулювати ні?

ОЛ. ВАЩЕНКО

OFICINA MECÁNICA «NOVO MUNDO» de CAVALLAR

Українська авто-механічна офіціна „Ново Мундо" п. Каваллара

Ремонт легкових і вантажних автомобілів европейських та американських фірм, ремонт моторів, оле кру, газолінових моторів і спеціяльно моторів до тракторів; спеціяльний ремонт електроустаткування в автомашинах; електрозварювання („солда електрика"); спеціяльна обслуга машин „Ремо".

Роботи провадять бразілійські і европейські механіки. Замовлення виконуються з ґарантією

Адреса: Av. Republica Argentina 4100, Posto Atlantic

Там же: миття, змазування, фарбування та блакарство.

Dr. J. Waldemiro Martenetz

—Médico—

Ex-Assistente de Clinica Médica e de Clinica Terapeutica da Faculdade de Medicina do Paraná.

Clínica Geral — Molestias das Senhoras e Crianças

CONSULTÓRIO — Edificio Tiradentes — Praça Tiradentes n. 578 — Telefone — 1084

RESIDENCIA — Rua Marechal Floriano Peixoto, n. 2405 — Telefone — 2541

CONSULTAS: das 10 ás 11 horas e das 3.30 ás 5 horas.

КОМПАНІЯ МЕЛЬОРАМЕНТОС НОРТЕ ДО ПАРАНА'

ПЕРЕДТИМ

Компанія де Террас Норте до Парана

SEDE São Paulo—Rua São Bento, 329-8°andar Cx. Postal 2775

Londrina - Est. Paraná - Endereço telegráfico: CIANORTE

Escr. Cx. Postal 16.

Escritórios em Arapongas, Maringá

Землі високої якости

ПРОДАЖ НА РАТИ У ВЕЛИКИХ І МАЛИХ ЛЬОТАХ

Inscrição n° 12 no Registro de Imóveis da Comarca de Londrina na forma do Decreto-Lei 3079 ce 15 de Setembro de 1938.

ЗЕМЛІ Є ДУЖЕ ВРОЖАЙНІ НА КАВУ, ЗБІЖЖЯ, ТЮТЮН, БАВОВНУ, ЦУКРОВУ ТРОСТИНУ, МАНДЬОКУ, ПШЕНИЦЮ І ТІН.

Залізниця - найліпші дороги - прекрасна шляхова служба

ДЛЯ ПОКУПЦІВ ВИМІРНІ ЛЬОТИ І ВИГОТОВЛЕНІ ПЛЯНИ

НЕМА МУРАШОК (саувас)!

Др. Богдан Н. Кобилянський

З практикою в «Hospital Central de Prompto Socorro» та «Clinica Cirurgica e Ortopedica do Hospital S. Zacarias» в Рio де Жанейро

Лікар в «Instituto de Medicina e Cirurgia do Paraná»

ЛІКАРСЬКА КЛІНІКА — ХІРУРГІЯ—ОПЕРАЦІЇ

РАК (Cancer) РАДІО-ТЕРАПЕВТИКА

Приймає: від год 2 ої до 4 ої — Rua Cruz Machado, 12 1° andar (esquina Praça Tiradentes)

Мешкання: Rua Pasteur, 569 — Tel 3700

Curitiba — Paraná

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА

Лікування та оперування хворіб зубів та їх ускладень з усіх ям!. Профілактика хворіб молочних та постійних зубів

ТА РЕНГЕНІВСЬКЕ ПЕРЕСВІТЛЕННЯ

ДЕНТИСТИЧНА ХІРУРГІЯ

Виготування праць з металів та мас. Штучні щелепи, Корони, Постійні вістки. Зміні вістки. Поодинокі вставні зубів Ільомби.

Д-р ГАРОЛДО ҐЕТТЕР — з 8 до 12 та з 1 до 16 год.

Д-р СТЕФАНІЯ КОЛОДИНСЬКА ҐЕТТЕР — з 14 до 18 години

Консульторія: Rua Carlos de Carvalho, 120 — 1° andar — Salas: 10, 11 e 12

EDIFICIO "ORION"

Шановних клієнтів в інтерюру обслуговуємо, якнайшвидше

Курітіба — Парана

Фабрика готових убрань

Власник МИХАЙЛО РЕШЕТНИК

Найбільший склад готових: Мужеських убрань і плащів, Жіночих плащів — дитячих убрань

ЦІНИ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ!

КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ДОСКОНАЛИЙ ВИБІР: білизни, краваток, вовняних светрів, парасолі мужеські і жіночі.

Rua São Francisco, 277 — КУРІТІБА — ПАРАНА

GREGORIO WOWK

LAMINAÇÃO ESPERANÇA

Madeiras Serradas, Laminadas e Compensadas, Pinho, Cedro e Imbuia,—Madeiras em geral

Endereços Telegraficos: GREWOWK

ESCRITORIO — Rua Chichorro Junior, 347 — Fone, 2620—Caixa Postal, 651 — CURITIBA

FILIAL — Rua Monsehor Adrade, 442 — Fone, 32-9268—Cx. Postal, 8.807 — SÃO PAULO

LAMINAÇÃO e COMPENSADOS — Rua Ruy Barbosa, s/n. — Caixa Postal, 26 — PRUDENTOPOLIS—PARANÁ

SERRARIA GUAIRACÁ — Marrecas—Distrito de Guairacá — Municipio de Guarapuava — PARANÁ

Др. КАРЛОС ГЕЛЛЕР

Клініка медична і хірургічна

спеціялізований в лікуванні шкірних хвороб, сіфілис (ulceras varicosas), в лікуванні ран на ногах без операції,

Приймає: від год. 3 до 6 — в суботу з 10 до 12-ої

Consultorio av. João Pessôa, 68. (Farmacio Avenida) Консульторія 4027

Помешкання: rua Comendador Araujo, 970 Телефон. 424

Parana Curitiba—

УВАГА ПОДОРОЖУЮЧІ!

Великий вибір готових убрань, різних манафактурних виробів, капелюхів, парасоль, черевиків, а також парфумерію поручає Вам власник великого склепу в Паранаґва

ПЕТРО РЕКЕТА

Адреса: Rua 15 de Novembro, 25, Paranagua.

Paraná — Brasil

Увага! Увага!

ВЕЛИКИЙ СКЛАД УБРАНЬ І МАНАФАКТУРНИХ ВИРОБІВ

НА СКЛАДІ: МУЖЕСЬКІ УБРАННЯ, І ПЛАЩІ, ЖІНОЧІ ПЛАЩІ, ЖІНОЧІ УБРАННЯ КРІМ ТОГО МАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР: МУЖЕСЬКОЇ БІЛИЗНИ, КРАВАТОК, ВОВНЯНИХ СВЕТРІВ І РІЗНИХ ПАРАСОЛЬ

Дрібна і гуртова продажа: ЦІНИ КОМКУРЕНЦІЙНІ

Власник: ГАВРИЇЛ СЕРДЮК

КУРІТІБА — Praça Tiradentes, 76

АДВОКАТ

ДР. ЮЛІЯН БУСЬКИЙ

БУВШИЙ ПОСОЛ ДО ПАРАНСЬКОГО СОЙМУ

полагоджує всі справи судові, інвентарі, натуралізації, вироблення різних документів та всі адвокатські справи

ШАНОВНИХ КЛІЄНТІВ З ІНТЕРІОРУ ВІДПУСКАЄТЬСЯ ЯКНАЙШВИДШЕ!

Адреса канцелярії:

Rua Carlos de Carvalho, 58, 1° andar, Salas 13 e 14

Поштова адреса: Dr. Julio Buskei, C. P. 1425.

Curitiba—Paraná